ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказом директора
від 31.12.2025 р. № 337
_____Катерина ВЛАСЮК

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти
в Опорному закладі освіти «Ратнівський ліцей №1 імені Героя України
Едуарда Камардіна Ратнівської селищної ради»

І. Загальні положення

1.1. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти (далі – ВСЗЯО) розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» (стаття 41. Система забезпечення якості освіти), Закону України «Про повну загальну середню освіту (стаття 42. Система забезпечення якості повної загальної середньої освіти), Методичних рекомендацій з питань формування ВСЗЯО у закладах загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН України від 30.11. 2020р. № 1480.

1.2. ВСЗЯО – це сукупність умов, процедур і заходів, що забезпечують ефективність освітніх і управлінських процесів, які безпосередньо впливають на якість результатів навчання учнів, формування їхніх ключових компетентностей, а також сприяють всебічному розвитку особистості учнів.

1.3. Метою функціонування ВСЗЯО є:

- підвищення якості освітніх послуг і забезпечення довіри до результатів навчання;
- створення умов навчання та праці, які забезпечують партнерство усіх учасників освітнього процесу;
- отримання постійного зворотнього зв'язку від учасників освітнього процесу щодо якості освіти та вчасне реагування на виявлені проблеми;
- прийняття обгрунтованих управлінських рішень, спрямованих на підвищення якості освіти та освітньої діяльності;
- вдосконалення освітнього середовища, системи оцінювання учнів, педагогічної діяльності, управлінських процесів в закладі;
- забезпечення прозорості діяльності закладу і готовності до змін в інтересах учасників освітнього процесу;

1.4. Внутрішня система забезпечення якості включає:

• стратегію та процедури забезпечення якості освіти;

• систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;

• критерії, правила і процедури оцінювання учнів;

• критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;

• критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівників;

• забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи учнів;

• забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління;

• створення в школі інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;

• періодичність і механізм самооцінювання, тобто опис правил і критеріїв самооцінювання окремих компонентів внутрішньої системи або напрямів оцінювання, вимірювальні показники результатів, на які впливатимуть освітні та управлінські процеси, а також методи збору інформації.

1.5. Колегіальним органом управління Опорного закладу освіти «Ратнівський ліцей №1 імені Героя України Едуарда Камардіна Ратнівської селищної ради, який визначає, затверджує систему, стратегію та процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, є педагогічна рада.

ІІ. Стратегія та процедури забезпечення якості освіти

2.1. Стратегія забезпечення якості освіти базується на принципах цілісності і відкритості та орієнтована на забезпечення:

- відповідності результатів навчання учнів Державним стандартам освіти;
- партнерства у навчанні та професійній взаємодії;
- недискримінації, запобігання та протидії булінгу (цькуванню);
- академічної доброчесності під час навчання, викладання та провадження наукової, творчої діяльності;
- прозорості та інформаційної відкритості діяльності закладу;
- умов для безперервного професійного зростання педагогічних працівників;
- справедливого та об'єктивного оцінювання навчальних досягнень учнів, а також професійної діяльності педагогічних працівників;
- умов для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій учнів;
- академічної свободи педагогічних працівників.

2.2. Стратегія забезпечення якості освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та необхідних ресурсів для освітньої діяльності;
- моніторинг якості освіти;
- спостереження за реалізацією освітнього процесу;
- спостереження за станом освітнього та соціально-психологічного середовища;
- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
- розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні тощо;
- здійснення контролю виконання чинного законодавства в галузі освіти, нормативних документів про освіту, наказів та рішень педагогічної ради;
- вивчення результатів педагогічної діяльності, виявлення позитивних і негативних тенденцій в організації освітнього процесу та розробка на цій основі пропозицій з поширення передового педагогічного досвіду й усунення негативних тенденцій;

- надання методичної допомоги педагогічним працівникам;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- самооцінювання ефективності діяльності із забезпечення якості освіти.

III. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

Система та механізми забезпечення академічної доброчесності визначається спеціальним Положенням про академічну доброчесність, схваленим педагогічною радою (протокол № 8 від 26.12.2025).

IV. Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності учнів

4.1. Основними видами оцінювання здобувачів освіти є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація.

4.2. Поточне оцінювання - це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня в оволодінні змістом предмета, уміннями та навичками відповідно до вимог навчальних програм. Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень учнів є знання, вміння та навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності. Поточне оцінювання здійснюється у процесі вивчення теми. Його основними завдання є встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок. Формами поточного оцінювання є індивідуальне, групове та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо. В умовах упровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів. Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи вчителя на уроці.

4.3. Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу). Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує:

• усунення безсистемності в оцінюванні;

• підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;

• індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;

• систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;

• концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета.

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних робіт) та навчальної активності школярів.

4.4. Семестрове оцінювання здійснюється за результатами тематичного оцінювання, а річне - на основі семестрових оцінок. Учень має право на підвищення семестрової та річної оцінок шляхом коригування, проте таке підвищення результатів не є підставою для нагородження випускників золотою та срібними медалями.

4.5. Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання.

4.6. Критерії оцінювання та очікувані результати освітньої діяльності учнів є обов'язковою складовою навчальної програми предмета. Напередодні вивчення теми вчитель повинен ознайомити учнів із системою та критеріями її оцінювання, тобто всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

4.7. Результати оцінювання здобувачів освіти обговорюються на засіданні педагогічної ради школи. Для врахування думки учнів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників, а також моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти.

4.8. Оцінювання якості знань здобувачів освіти закладу здійснюється відповідно до загальних критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти, які виходять із чинних нормативно-правових актів в освіті на даний період та розміщені на веб-сторінці закладу.

4.9. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти реалізуються відоповідно до:

- методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 1 класу у Новій українській школі, затверджених наказом МОН України від 20.08.2018 № 924;
- методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 2 класу, затверджених наказом МОН України від 27.08.2019 № 1154;
- методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 3 і 4 класів Нової української школи, затверджених наказом МОН України від 16.09.2020 № 1146, орієнтовних вимог до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 19.08.2016 № 1009 « Про орієнтовні вимоги до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи» (зі змінами);
- рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-8 класів, затверджених наказом МОН від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»;
- методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 9 класів, затверджених наказом МОН від 21.08.2013 №1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів з базових дисциплін у системі загальної середньої освти (5-9класи)»;
- методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 10-11 класів, затверджених наказом МОН від від 13.04.2011 №

329 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів з базових дисциплін у системі загальної середньої освти (10-11класи)».

4.10. Основними функціями оцінювання навчальних досягнень учнів є:

- контролююча - визначає рівень досягнень кожного учня, готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу вчителеві відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;
- навчальна - сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню умінь та навичок;
- діагностико-коригувальна - з'ясовує причини труднощів, які виникають в учня в процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;
- стимулювально-мотиваційна - формує позитивну мотивацію навчання;
- виховна - сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

4.11. При оцінюванні навчальних досягнень учнів враховуються:

- характеристики відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- сформованість предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оцінних суджень.

4.12. Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою і доповнюють одна одну:

- повнота знань - кількість знань, визначених навчальною програмою;
- глибина знань - усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань;
- гнучкість знань - уміння учнів застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; уміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих;
- системність знань - усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших;
- міцність знань - тривалість збереження їх в пам'яті, відтворення їх в необхідних ситуаціях.

V. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

5.1.Вимоги до педагогічних працівників закладу встановлюються у відповідності до розділу VII Закону України «Про освіту» .

5.2. Якість педагогічного складу регулюється прозорими процедурами відбору, призначення та звільнення з посади, кваліфікаційними вимогами та вимогами до професійної компетентності, системою підвищення кваліфікації.

5.3. Відповідність фаховості вчителя навчальній дисципліні визначається відповідністю його спеціальності згідно з документами про вищу освіту або про науковий ступінь, або вчене звання, або науковою спеціальністю, або досвідом практичної роботи за відповідним фахом та проходження відповідного підвищення кваліфікації.

5.4. Основними критеріями оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників є:

- освітній рівень педагогічних працівників;
- результати атестації;
- систематичність підвищення кваліфікації;
- наявність педагогічних звань, почесних нагород;
- наявність авторських програм, посібників, методичних рекомендацій, статей тощо;
- участь в експериментальній діяльності;
- результати освітньої діяльності.

5.5. Процедура оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника включає в себе атестацію та сертифікацію.

5.6. Атестація педагогічних працівників - це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників, яка проводиться згідно ст.50 ЗУ «Про освіту» відповідно до Положення про атестацію, затвердженого наказом МОН від 09.09.2022 року № 805 (у редакції наказу МОН України від 10.09.2024 року № 1277).

5.7. Сертифікація педагогічних працівників (ст.51 ЗУ «Про освіту») - це зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи. Сертифікація педагогічного працівника відбувається на добровільних засадах виключно за його ініціативою.

5.8. З метою вдосконалення професійної підготовки педагогів закладу шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей організовується підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Щорічне підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється відповідно до ст. 59 Закону України “Про освіту”, постанови Кабінету Міністрів України №800 від 21.08.2019, листа Міністерства освіти і науки України №1/9-683 від 04.11.2019.

5.9. Щорічний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників затверджує педагогічна рада.

5.10. Визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладу здійснюється відповідно до Положення про порядок визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних працівників НВК, схваленого педагогічною радою.

VI. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівників.

6.1.Вимоги до керівника закладу освіти встановлюються у відповідності до ст.26 Закону України «Про освіту».

6.2. Управлінська діяльність керівних працівників ліцею спрямована на:

- забезпечення якості освіти в закладі;
- неухильне дотримання вимог законодавства;
- стратегічне та поточне планування освітньої діяльності;
- організацію освітнього процесу;
- забезпечення оптимального використання навчально-матеріальної бази та створення сприятливих умов для її удосконалення та модернізації;
- здійснення моніторингу виконання поставлених завдань;
- забезпечення фінансової автономії закладу;
- створення здорової творчої атмосфери в педагогічному колективі.

6.3. Процедурами забезпечення якості управлінських процесів є:

- планування діяльності і розвитку закладу, визначення режиму його роботи;
- прийняття на роботу та звільнення працівників;
- забезпечення відкритого доступу до певної інформації, визначеної законодавством;
- раціональний розподіл роботи між працівниками школи з урахуванням їх кваліфікації, досвіду та ділових якостей;
- реагування на звернення учнів, батьків, працівників, громадськості.

6.4. Формою контролю за діяльністю керівників опорного закладу є атестація.

Ефективність управлінської діяльності керівників під час атестації визначається за критеріями:

- саморозвиток та самовдосконалення у сфері управлінської діяльності;
- здійснення аналізу і оцінки ефективності реалізації планів, проектів;
- забезпечення професійного розвитку вчителів, методичного супроводу молодих спеціалістів;
- створення позитивного іміджу закладу;
- забезпечення повноцінних умов функціонування закладу (безпечні та гігієнічні);
- забезпечення якості освіти через взаємодію всіх учасників освітнього процесу;
- оцінка компетентності керівника з боку працівників.

6.5. Ділові та особистісні якості керівників визначаються за критеріями:

- цілеспрямованість та саморозвиток;
- компетентність;
- динамічність та самокритичність;
- управлінська етика;
- прогностичність та аналітичність;
- креативність, здатність до інноваційного пошуку;
- здатність приймати своєчасне рішення та брати на себе відповідальність за результат діяльності.

VII. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу.

7.1. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи учнів, реалізовується через такі процедури:

- добору педагогічних кадрів;
- ініціювання перед засновником потреб щодо розвитку матеріально-технічної бази закладу та щодо створення безпечних і комфортних умов для навчання та праці;
- використання учнями та педагогічними працівниками інформаційних ресурсів бібліотеки, навчальних кабінетів, майстерень, спортивних залів, музеїв;
- створення і використання педагогічними працівниками освітніх ресурсів, електронних засобів комунікації;
- використання усіма учасниками освітнього процесу хмарного освітнього середовища Microsoft Office 365.

7.2. До необхідних ресурсів для організації освітнього процесу належать наявні в закладі:

- державний стандарт початкової, базової та загальної середньої освіти;
- типові освітні програми;
- статут закладу освіти;
- стратегія розвитку закладу освіти;
- річний план роботи закладу освіти;
- освітня програма закладу освіти;
- штатний розпис закладу освіти;
- календарно-тематичне планування;
- методики та технології організації освітнього процесу;
- методики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами;
- система матеріального та морального заохочення учнів та працівників закладу;
- плани підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- план методичної роботи з вчителями;
- плани виховної роботи.

7.3. У закладі наявна матеріально-технічна база, що забезпечує організацію освітнього процесу на необхідному в сучасних умовах рівні:

- 47 класних кімнат загальною площею 2629 кв.м., забезпечених шкільними меблями та приладами;
- 11 навчальних кабінети, з них у 8 навчання організоване за кабінетною системою (це кабінети фізики, хімії, біології, математики, захисту України, англійської мови, обслуговуючої праці, історії), забезпечених ТЗН та навчально-дидактичними матеріалами, посібниками, приладами та іншим обладнанням;
- 3 комп'ютерних класи, в яких наявні по 11 ПК для учнів та по 1 ПК для вчителів, а також по 1 мультимедійному проектору та принтеру;
- 2 майстерні (слюсарна і столярна);

- 2 спортзали, 2 спортивних майданчики та площадка;
- 1 актовий зал;
- 1 хореографічний клас;
- ткацька майстерня – музей народного побуту;
- військово-історичний музей;
- музей історії школи;
- бібліотека, забезпечена підручниками (10425 екземплярів), художньою літературою (7435 екз.) та електронними ресурсами (15 мультимедійних підручники, електронні книги 33Гб), обладнана телевізором, ноутбуком, принтером; з читальним залом (20 посадкових місць) та книгосховищем;
- технічні засоби навчання: 12 ПК, 37 ноутбуків, 24 телевізори, 8 мультимедійних проекторів з екранами, 1 інтерактивна дошка, 1 smart-дисплей, 21 принтер та інше.

7.4. У закладі створені умови:

- для організації харчування: харчоблок, обідній зал (218 посадкових місць); буфет; впроваджено систему НАССР;
- для дотримання санітарно-гігієнічних вимог: внутрішні санвузли, кімнати гігієни, кімнати для перевдягання на уроки фізкультури, душові кабіни, кімната для миття рук;
- для дотримання температурного режиму, рівня освітлення, питного режиму;
- для здійснення позакласної роботи з предметів, проведення факультативів, гурткової роботи, секцій МАН та спортивних секцій;
- для організації роботи груп продовженого дня.

VIII. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління.

8.1. Робота інформаційних систем закладу забезпечується через наявність:

- доступу до мережі Інтернет для учнів та педагогічних працівників (в тому числі через сервіс Wi-Fi);
- локальної комп’ютерної мережі;
- внутрішнього електронного документообігу;
- офіційного сайту закладу та Facebook-сторінки;
- хмарного освітнього середовища Microsoft Office 365;
- технічного забезпечення (комп’ютерне, мультимедійне обладнання, цифрові засоби: проектор, фотокамера, проекційний екран, інтерактивна дошка тощо);
- бази даних про учнів та працівників закладу;
- ліцензованих програмних продуктів, електронних освітніх ресурсів.

8.2.Для ефективного управління у закладі створений єдиний інформаційний простір, що забезпечує можливість спільного використання учасниками освітнього процесу наявних у системі різноманітних електронних ресурсів, а саме:

- освітніх веб - ресурсів (веб - сайти, блоги педагогів, сайт закладу освіти, платформа для дистанційної освіти);

- інформаційних ресурсів навчального призначення (бібліотека, бази даних, інформаційні системи, програмне забезпечення, засоби зв'язку, комп'ютерна мережа).

IX. Створення інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування.

9.1. Створення інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування забезпечує реалізацію права усіх учнів на освіту, їхню мотивацію до навчання, фізичну, психологічну та соціальну безпеку, комфортні умови праці та навчання.

9.2. Створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища передбачає проведення таких процедур:

- організацію безбар'єрного простору (фізичну можливість та зручність потрапляння до закладу освіти, фізичну безпеку при пересуванні в ньому; можливість вільного отримання інформації про заклад освіти і освітні послуги, що надаються);
- облаштування ресурсної кімнати (організація зони навчання та побутовопрактичної зони);
- створення медіатеки з мультимедійними засобами для максимального наближення дітей до необхідних джерел інформації;
- застосування допоміжних технологій (пристрої для прослуховування, розширеної та альтернативної комунікації;
- створення комплексної системи заходів із супроводу учня з особливими освітніми потребами (корекційно-розвивальні заняття з практичним психологом, вчителем-логопедом, вчителем-дефектологом, вчителем-реабілітологом);
- адаптацію та модифікацію типової освітньої програми або її компонентів (гнучкість програми, різні навчальні методики і проведення відповідного оцінювання, розробка індивідуальної програми розвитку);
- реалізацію просвітницьких заходів щодо формування толерантності, поваги до індивідуальних особливостей дітей, подолання ментальних бар'єрів у взаємодії, неупередженості та недопущення дискримінації;
- здійснення психолого-педагогічного супроводу формування у дітей з особливими освітніми потребами почуття поваги і власної гідності, усвідомлення своєї повноцінності та значущості у суспільстві;
- моніторинг потреб учасників освітнього процесу для адаптації до освітнього середовища.

9.3. Забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування враховує індивідуальні потреби осіб з особливими освітніми потребами. Універсальний дизайн закладу освіти створюється на таких принципах:

- гнучкість дизайну – організація мобільних робочих місць для індивідуальної, групової та колективної роботи; поділ навчальних кабінетів початкової школи на осередки для різних видів роботи та відпочинку учнів;

- використання ергономічних меблів (парт різних ростових груп, одномісних парт, меблів із заокругленими кутами);
- відсутність надлишкового нагромадження, забезпечення незагромадженості вікон;
- дотримання балансу у візуальній стимуляції;
- використання поверхонь стін не лише для інформаційних матеріалів, а й для демонстрації досягнень учнів, занотовування необхідної для учнів інформації;
- наявність місць для відпочинку дітей під час перерв;
- облаштування місць для роботи та відпочинку педагогів.

X. Періодичність і механізм самооцінювання окремих компонентів внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

10.1. Самооцінювання є процесом вивчення та оцінювання ефективності функціонування внутрішньої системи з метою вдосконалення освітніх і управлінських процесів закладу освіти.

10.2. Для оцінювання виконання (вимірювання) вимог/правил слугують:

- критерії (підстави для оцінювання);
- індикатори (показники, що відображають стан об'єктів спостереження, їх якісні або кількісні характеристики);
- методи збору відповідної інформації, яка підлягає аналізу та оцінюванню.

10.3. Самооцінювання за певними напрямами освітньої діяльності здійснюється щорічно, комплексне самооцінювання – раз на 5 років.

10.4. Самооцінюванню підлягають результати внутрішніх моніторингів освітніх і управлінських процесів закладу освіти, а також зовнішніх моніторингів, проведених органами управління у сфері освіти, міжнародними установами, громадськими організаціями тощо.

10.5. Внутрішні моніторинги проводяться для відстеження динаміки результатів навчання учнів, якості викладання навчальних предметів (інтегрованих курсів), відвідування учнями закладу освіти, ефективності управлінських процесів. Механізм підготовки та проведення моніторингу визначається Порядком проведення моніторингу якості освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України 16 січня 2020 року № 54, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 року за № 154/34437[3]. Для проведення моніторингу обов'язковими є розроблення його програми та оприлюднення його результатів на вебсайті закладу освіти.

10.6. Організація самооцінювання передбачає проведення таких процедур:

- збір та аналіз інформації, отриманої під час спостереження, опитування та вивчення документації;
- узагальнення результатів самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти;
- обговорення та оприлюднення результатів самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти.

10.7. Для всебічного вивчення та об'єктивного самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти використовуються такі методи збору інформації:

- опитування учасників освітнього процесу (анкетування, індивідуальне інтерв'ю, фокус-групове дослідження);
- спостереження (за освітнім середовищем, проведенням навчальних занять тощо);
- вивчення документації закладу освіти.

10.8. Опитування може бути письмовим (анкетування) або усним (інтерв'ю).
Анкетування дозволяє отримати інформацію про ставлення учасників освітнього процесу до певних питань діяльності закладу. У ході анкетування можуть використовуватися анкети для педагогічних працівників, учнів та батьків.
Анкетування передбачає складання форми (бланку) анкети. У разі проведення анкетування онлайн доцільно використовувати цифрові ресурси, що дозволяють автоматизоване оброблення відповідей. Залежно від мети дослідження можливе застосування анкет закритого, відкритого, напівзакритого типу або комбінованих.
Індивідуальне інтерв'ю дає можливість отримати конкретизовану інформацію щодо ставлення особи до проблеми та/або явища в закладі освіти. Індивідуальне інтерв'ю може бути структурованим, неструктурованим та напівструктурованим.
Групове інтерв'ю (фокус-групове дослідження) передбачає проведення співбесіди на визначену тему з групою осіб (від 6 до 12). Учасники групи спілкуються між собою, а модератор спрямовує дискусію, щоб охопити заявлену тему та надати можливість висловитися всім учасникам. Фіксація результатів може здійснюватися організатором фокус-групи (у тому числі, за допомогою технічних пристроїв) або третьою особою.
Загалом, інтерв'юер обов'язково повідомляє респондентів про фіксацію відповідей та спосіб, в який вона буде здійснюватися (незалежно від виду і типу інтерв'ю).
10.9. Спостереження в освітньому процесі може здійснюватись за станом освітнього середовища, проведенням навчальних занять тощо. Спостереження за станом освітнього середовища дає можливість зафіксувати наявність чи відсутність необхідної для освітнього процесу матеріально-технічної бази, забезпечення інклюзивності середовища, дотримання санітарно-гігієнічних вимог, норм охорони праці та безпеки життєдіяльності, визначити дієвість плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти, проаналізувати культуру взаємовідносин у закладі освіти тощо. Крім керівництва закладу освіти та/або особи, відповідальної за проведення самооцінювання, до проведення спостереження за станом освітнього середовища доцільно залучати батьків і представників органів самоврядування в закладі освіти.

Спостереження за проведенням навчального заняття допомагає оцінити рівень педагогічної діяльності вчителів, потреби в розвитку їх професійних компетентностей або надання їм підтримки, систему оцінювання навчальної діяльності учнів. У ході такого спостереження важливо звернути увагу на:

- формування та розвиток ключових компетентностей у здобувачів освіти;
- спрямованість навчального заняття на формування в учнів ціннісних ставлень;
- роботу учнів під час навчального заняття;
- оцінювання діяльності учнів під час проведення навчального заняття, зокрема реалізацію засад формувального оцінювання;
- використання інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, обладнання, засобів навчання;
- комунікацію педагогічного працівника та учнів;
- організацію роботи з особами з особливими освітніми потребами (у разі їх наявності).

10.10. Вивчення документації закладу освіти дає можливість отримати інформацію щодо освітньої діяльності закладу, а також забезпечує умови для прийняття обґрунтованих управлінських - рішень на основі аналізу задокументованих процесів у закладі освіти.

10.11. Інформація, одержана в ході опитування, спостереження та вивчення документації, узагальнюється та на її основі визначаються тенденції в організації освітніх і управлінських процесів закладу освіти, досягнення та труднощі у формуванні внутрішньої системи. З метою об'єктивного самоцінювання узагальнена інформація зіставляється з описом вимог/правил організації освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти, що визначені закладом освіти та відповідно містяться у Положенні про внутрішню систему. При здійснені самооцінювання до уваги беруться орієнтовні рівні оцінювання якості освітньої діяльності та ефективності внутрішньої системи, що визначаються під час інституційного аудиту (для кожного напряму освітньої діяльності закладу освіти): перший (високий), другий (достатній), третій (вимагає покращення), четвертий (низький) відповідно до додатка 2 до Методики оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу загальної середньої освіти під час інституційного аудиту, затвердженої наказом Державної служби якості освіти України від 09 січня 2020 року № 01-11/1 (в редакції наказу від 27 серпня 2020 року № 01-11/42).

10.12. Результати самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти розглядаються на засіданні педагогічної ради, обговорюються з представниками учнів і батьків. До розгляду/обговорення можуть залучатися представник засновника закладу освіти. Результати самооцінювання обов'язково включаються до річного звіту про діяльність закладу освіти, який оприлюднюється на вебсайті закладу освіти.

10.13. Інформація, отримана під час самооцінювання, може бути використана з метою:

- прийняття відповідних управлінських рішень для вдосконалення внутрішньої системи;
- визначення пріоритетних напрямів удосконалення освітніх і управлінських процесів закладу освіти;

- аналізу тенденцій в освітній діяльності закладу освіти і коригування його річного плану роботи та/або стратегії розвитку закладу (у разі потреби);
- аналізу динаміки оцінювання освітньої діяльності закладу освіти педагогічними працівниками, учнями, батьками (шляхом співставлення результатів опитування учасників освітнього процесу впродовж кількох років).

XI. Прикінцеві положення

11.1.Положення про внутрішню систему схвалюється педагогічною радою закладу освіти та затверджується його керівником (частина четверта статті 38, частина третя статті 40 Закону України «Про повну загальну середню освіту»).

11.2. Затверджене Положення про внутрішню систему розміщується на вебсайті закладу освіти.